iškasta 10 įvairaus dydžio bendro 265 m^2 ploto perkasai, kuriuose aptikta tik du kapai — vyro ir kūdikio. Vyro kape rasta žalvarinė lankinė lietine užkaba segė, įvijinis žiedas, kūdikio — ant abiejų rankų po vieną įvijinę apyrankėlę.

Be to, šiame plote buvo atpreparuota 13 neaiškios paskirties duobių. Jų skersmuo paviršiuje buvo 90—150 cm. Gilyn jos siaurėjo iki 60—70 cm. Vienos jų negilios — 30 cm, kitos siekė 100 cm gylį. Duobės buvo užpildytos su degėsiais susimaišiusia žeme, kurioje rasta smulkių puodų šukelių, pavienių nedegintų paukščių kauliukų, gyvulių dantų. Vienų duobių dugnai išgrįsti nedideliais lauko akmenimis, kitų — jau beveik paviršiuje aptikta po du ar tris didelius akmenis.

MEDŽIONIŲ, PRIENŲ RAJ., PAVIENIAI KAPAI

JUOZAS ANTANAVIČIUS

1967 m. rudenį Prienų rajono Medžionių kolūkio kolūkiečiai kasė bulvėms rūsius vadinamajame Krūsnių kalnelyje. Kasdami du bulviarūsius, aptiko žalvarinių papuošalų ir žmonių kaulų fragmentus, o kasdami kitus 17 — jokių radinių nerado. Tų pačių metų spalio mėn. aptiktieji dirbiniai buvo perduoti Kauno Valstybiniam istorijos muziejui. 1969 m. birželio 18—30 dienomis Kauno Valstybinio istorijos muziejaus archeologinė ekspedicija atliko šios vietos archeologinius tyrinėjimus [1].

Kalva —„Krūsnių kalnelis yra dešinėje pusėje vieškelio, einančio iš Alšininkų į Medžionių kolūkio centrą, 85 m į pietus nuo vieškelio. Įdomi šios kalvos viršūnė. Ji sudaryta tarsi iš dviejų pakopų. Aukštesnėje dalyje buvo sukrautos akmenų krūvos — krūsnys. Kada ir kas šias krūsnis sukrovė, ir seniausi apylinkės gyventojai neprisimena. Bet nuo seniausių laikų šis kalnelis taip ir vadinamas — Krūsnių kalneliu. Iki pirmojo pasaulinio

[1] Kasinėjimams vadovavo archeologijos skyriaus vedėjas J. Antanavičius, ekspedicijoje dirbo moksl. bendr. K. Rickevičiūtė ir dailininkas A. Šaulys.

karo ši kalva buvo apaugusi medžiais. Vėliau medžiai buvo iškirsti, kelmai sudeginti ir kalva virto dirbamu lauku, o viršūnėje buvusios krūsnys liko neliestos. Vietos gyventojų pasakojimu, krūsnys buvusios netvarkingai sumestos iš įvairaus dydžio akmenų. 1967 m. kolūkis, norėdamas visą kalvą suarti, išardė krūsnis, akmenis išvežė fermų statyboms. Pietinėje kalvos dalyje (ten, kur buvo krūsnys) gruntas kieto rusvo molio su smėlingomis juostomis. Žemesnėje dalyje, t. y. šiaurrytinėje, gruntas smėlėtas, vietomis su nedidele molio priemaiša. Šioje šiaurrytinėje dalyje ir buvo kasami bulviarūsiai.

Tyrinėjimų metu pietinėje ir šiaurrytinėje kalvos dalyje buvo iškasta vienuolika įvairaus dydžio bendro 340 m^2 ploto perkasų.

Pietinėje kalvos dalyje, išardytų krūsnių vietoje, buvo iškasti trys perkasai, tačiau juose nieko neaptika.

Neaptikus kapų pietinėje kalvos dalyje, buvo iškasti aštuoni perkasai šiaurrytinėje dalyje, iš kurių tik dviejuose aptikta trijų, jau suardytų kasant bulviarūsius, kapų įkapės.

Čia buvo palaidoti trys mirusieji su puošniomis įkapėmis. Viename kape mirusioji palaidota su dviem žalvarinėm antkaklėm, kurių viena šaukštiniais, kita vytine kilpiniais galais, su žalvarine pasagine emaliuota sege, žalvarine rankogaline apyranke. Be to, rasta dar 43 žalvariniai cilindrėliai ir juostos skiautė.

Antrame kape aptiktas geležinis įmovinis kirvis ir geležinis su neaukšta kūgio formos viršūne antskydis.

Trečiame kape aptikta sidabrinė šaukštiniais galais antkaklė, geležinis lazdelinis smeigtukas, žalvarinė pasaginė emaliuota segė, geležinė diržo sagtelė, geležinio peilio geležtė ir geležinis įmovinis ietigalis.

Kalbėti ką nors plačiau apie laidoseną sunku, nes kapai buvo suardyti. Viena aišku, kad nedeginti mirusieji laidoti 50—70 cm gylio duobėse galvomis į pietvakarius.

Šie pavieniai plokštini aikapai, remiantis juose aptiktais dirbiniais, datuotini IV a. pabaiga—V a. pirmąja puse.